

# Jesucristopa Revelasqankuna - Kimsa Yupayniyuq

*Sut'iychasqa Proféticuy Simikunapa T'ikrayninkuna: Apocalipsisimanta hinallataq Cheqaq Kay Ñanmanta Yachaykuy*

Jeff Pippenger  
2023-08-21

Chaymi hinaqa, chakra maskhaypi hinaspa allpata alliaspa cheqaq simipa chanin rumi-kuychiqkunata maskhaspa, pakasqa qhapaq quri-kuna reqsichikunku. Mana suyakuypi, chanin mineralta tarimusun, chayta huñunaykipaq hinaspa waqaychanaykipaq. Hinaspa chay maskhayqa hinallataqmi qatipaykuyta kanan. Kunan kama, aswan achka tarisqa qhapaq quriqa hawaman qaylla kasqa, chayrayku sasachakuyninnaq hap'ikusqa karqa. Allinchasqa hinata maskhay ruwakuspaqa, llapa kallpawanmi llamp'u yuyayta hinaspa llamp'u sunquta waqaychanapaq ruwakuy kanan. Yuyay kichasqa kaptin hinaspa sapa kuti rikuchisqa willakuy chakrata maskhaspa qatipaqtin, qhapaq cheqaq simipa quri qulqikuna tarikullasunchik.

“Ñawpa chiqaqkuna musuq rikch'aykunapi rikuchisqa kanqaku, chaymantaq chiqaqkuna rikuringaku maskaypi mana reparasqa kasqankumanta. Atiyniyuq chiqaqkuna pantasqa yachachiykunapa llullakuy rimaynin uranpi pampasqa karqanku, ichaqa kuska sonqowan maskaq runam tarinqa. Chaymi tarispan, chiqappa ancha chanin quri-rumi rikch'aqkunapa qhapaq wasinta kicharipa, mana suwakuychu; kay quri-rumikunata chaninchakkuqkuna llapanikum paykunatapas hap'iyta atinku, hinaspan paykunapas huk qhapaq wasi kanqa wakinkunaman kicharinankupaq. Pipas quspaqa mana qhapaq kayninta wañuchinchuchu; imaraykuchus chayta allinta qhawaripa, hukkunata aysananpaq hina rikuchinankupaq, musuq qhapaqkuna tarin....”

“Cheqaq runakuna ñawpaqpi chiqap yachachiqkuna hina sayaqkunaqa hatun temaswan maqanakunankupaqmi. Manam ancha chanin tiempo-ta usuchinankuchu aslla asuntukunamanta rimaripa. Paykunaqa Simita yachakuchunku, hinaspa Simita willakuchunku. Simiqa makinpi kanan huk afilado, iskay laduyuq espadahinata. Chayqa ñawpaq chiqapkunamanta testificachun, hinaspa hamuq p'unchaykunapi ima kanan kasqantapas rikuchichun.

“Aswan yapaykuna k'anchayqa llipin hatun willakuq rimaykunapa cheqaq yachayninkunamanmi phichqarinqa, chaykunataq musuq kaypi, lliphiywanpas rikukuq kanqaku, imaraykuchus Chiqap Kusay Intip k'anchariynin llipinman k'ancharinqa.”  
Manuscript Releases, volume 1, 37–40.

Ñuqaqa creenim kani kunanqa ñawpaq qillqaswanña achka profético rikch'anakunata allinta churashqayta, chaymanta sumaq referencia nisqa punto kananta, Apocalipsis librota ñawirispayku ñawpaqman puriyta qallaripa. Sichus kay qillqakunata internetpi ñawinchkanki, suyaymanmi allinta entiendenki kay qillqakuna p'unchaypa fechankuman hina qatinqinpi kasqanta. Entiendenim kani wakinkuna kay qillqakunata qatishaqkuna, ashka kaqkunata ña reqsispanku

imatachus rimasqayta, paykunamanqa pampachawayta haywarini llapa yapamanta nisqakunarayku. Ñuqaqa kallpachkashani cheqaqkunata rimananchikpi suficiente bíblico yanapayninwan qusiya, hinamanta pipas musuq kaq, Future for America llamk'achisqan principios nisqakunata mana reqsispaqa, entiendenqa hinallataq qatiylla atinqa, maypichus kay yuyaykunawan wakin familiarity nisqanta mana kapunchu, imaynachus achkha ñuqanchik ña yachanchik chayta.

Kanchis ancha kallpayoq cheqaqkuna kashan, chaykunaqa kunanraqkama mana haykapipas reqsirqanichu, Apocalipsis libropi kicharisqa kasqankuta. Cheqaqkunataqa usqhayllam llaqtapa rikunanman churaymanman karqan, manaraq ñawpaqta profético yanapakuq sayayninta hatarichispa paykunata willanaypaq; ichaqa chay cheqaqkunaqa ancha musuqmi, ancha serioqmi, chayraykuqa mana munarqanichu mana ima sayaqninwanraq paykunata rimanayta—chay sayaqniytaqa creeni, Apocalipsispa sellosnin kichakusqan hina rikuchisqa kashan, chaymi pasakunan justomanta manaraq probation tukukuptin.

Hinaspan nispa: Ama sellaychu kay qillqasqa profecíaqa nisqankunataqa, pachaqa qayllamña kasqanrayku. Mana chaninnaq runaqa, aswanpas mana chaninnaq kachun; qhellichasqa kaqqa, aswanpas qhellichasqa kachun; chanin runataq, aswanpas chanin kachun; santu kaqtaq, aswanpas santu kachun. Apocalipsis 22:10, 11.

Jesús sut'intaq huk kamachiyta cheqaqta yachachinamanta, chaytañam ñoqaqa creen kaypi pas aswan allinmanta apakunanta. Chay kamachiyqa Ch'uya Espíritu ruwasqan reqsichisqan ukhupinmi churakusqa.

Payqa hamuptinmi, huchamanta, chanin kaymanta, hinaspa taripanasmanda kay pachata huchachinqa: huchamantaqa, noqapi mana creenankurayku; chanin kaymantaqa, Taytayman risaqmi, manaña qhawawankichischu; taripanasmandaqa, kay pachapa kamachiqnin taripasqaña kasqanrayku. Achka imakunataraqmi niyta munaykichis, ichaqa kunanqa manaraqmi apanaykichismanchu. Ichaqa pay hamuptin, cheqaq kaypa Espíritu-nin, llapa cheqaq kayman pusasunkichis: manan payqa kikinmanta rimanqachu; aswanpas imatachus uyarin, chaytamin rimanqa; hinaspa hamuq imakunatapas rikuchisunkichis. Paymi noqata hatunchanqa: noqamanta kasqanta chaskispanmi qankunaman rikuchisunkichis. Juan 16:8–16.

Cristoqa nirqan: “Aswanraqmi achka imakunata nisunaypaq kachkan, ichaqa kunanqa manaraqmi apanaykichik atinkichikchu”, nisqanwan, ñoqaqa chay yuyayniyta kallpanchanmi: kunanqa achka rimanapaqmi kachkan, ichaqa ñawpaqtaqa huk allin yuyaymanta qallarinapaq tiyan, chaypa patanpi chay cheqakunata sayachinapaq. Chayta nispaqa, ñawpaq versículokunaqa kimsa angelkunapa willakuyninkunata reqsichin, Santo Espírituqa “huchamanta, cheqaq kaymanta, hinaspa juicio-manta” pacha llapanta yachachispa huchachan, chayhina rikuchisqa kasqanta. Chay kimsa willakuymi qhipa amonestaciónpa willakuynin kachkan; chayrayku kay pasajepi Santo Espíritu pa ruwasqan sut'inchasqa kasqanqa ancha allin testimonio-mi, imaraykuchus willakuyqa pisiy-pisiy yachasqa kasqanta kallpanchan, hinaspa Santo Espíritu pa aceitenta hap'iqkunaqa sapallanmi chayta entienden. Juanqa, Apocalipsis libropi, pachakutiy p'unchaykuna tukukuypi, sábado punchawta yupaychaq qanchis p'unchay Adventista kasqanta sut'ichaspa, chay cheqaq kayllatam rikuchin.

Señorpa p'unchayninpi Espíritu ukupi karqani, hinaspataq qhep'aymanta uyarirqani hatun kunkata, trompetapa hina. Apocalipsis 1:10.

Pacha tukukuypi kaq qanchis punchaw samayniyuq Adventistakuna, Apocalipsispi kichasqa mana kaq willakuyta entiendenqakuqa, “Espíritupi” kasqankuraykum chayta ruwankaku. Chay rikch'akuypa unanchayninpi, maymantachus ñuqanchikman nisqa karqan “Adventista llaqtapa experiencianta rikuchin,” Juanqa yuyaysapa sipasmi, Espírituq aceitenta hap'isqanrayku. Paymi pacha tukukuypi kaq yuyaysapa sipaskunata sayarichin, paykunaqa qepankumanta hatun rimayta uyarinku. “Qepamanta hamuq rimayqa” paypaqmi Alfa Omega, hinataq chay qatiq versículopi sut'inchasqa kachkan, chay rimaytaq willan kutimunanaq ñawpaq ñankunaman hinaspa chaykunapi purinapaq.

Kaymi nin Señorqa: Ñankunapi sayarikuychis, qhawarikuychis, tapukuychis ñawpa ñankunamanta, maypichus allin ñan kashan; chaypi puriychis, chayhinapin samayta tarinkichis almaykichiskunapaq. Ichataq paykuna nirqanku: Manam chaypiqa purisunchu, nispa. Jeremías 6:16.

Jeremías rimarisqan “saminayqa” Santo Espíritu qhepa tamya p'itikuyninmi. Qatiq versículopiqa Jeremías huk iskay ñiqi rikuchiyta qon, chay mana yuyayniyuq vírgenes nisqakunamanta, paykunaqa mana munanku kutiyta Adventismopa cimientonkunaman (ñawpaq ñankunaman), hinaspa chaykunapi puriyta.

Qamkunapaq qhawariqkunatapas churani, nispa: “Uyariychik waqrapa waqyayninta.” Ichaqa paykuna nirqanku: “Manan uyarisunchikchu.” Jeremías 6:17.

Juan uyarinqa qhepanta kachka simita, payta pusaspa ñawpaq ñankunaman icha Adventismoq cimientonkunaman kutimunanaq, chay uyarisqan simi trompetahinam. Chay simi apachisqa kachkan “rikchakuqkuna” nisqankunawan, pikunataq Dios Adventismo patapi churarqan. Tayta Millerqa chay rikchakuq karqan, Adventismop qallariyninpi, huk ñiqin angelpa willakuynin willakusqan pachapi, taripaynin kicharisqa kasqanta willaspa, waqaychay trompetata waqachiq. Icha Juanqa sut'ita represientan paykunata, pikuna kimsañiqin angelpa willakuyninta willakunku, taripaynin wichq'akusqanta willaspa. Payqa represientan paykunata, pikuna kutimunku cimientonkunaman, Diospa Millerpa llamk'ayninwan sayarichisqanman.

Watakunata achka kuti watakunapi rikuchirqayku, (chayta Habacucpa Tablankunapipas tarikunmanmi), ñawpaq angelpa willakuynin “Diosman manchakuy” huchamanta juchachananpaq kasqanta, iskayñiqin angelpa willakuynintaq maypichus chiqap kay rikuchisqa kachkan chayta, kimsañiqin angelpa willakuynintaq taripayninta reqsichisqanta. Kaykunan kanku kimsa angelkunapa kimsan puriyñinkuna, hinallataq Espíritu Santopa llamkayninpa kimsan puriyñinkunapas. Chay kimsan puriyñinkunataq rikuchisqallataq kanku kimsa hebreo qillqakunawan, chaykunam huñunakuspa hebreo simipi “cheqaq kay” nisqaman tikrasqa simita ruranku. Juan chunka suqtayuqpi kaq pasajepi, Jesusqa Espíritu Santopa llamkayninmanta rimashan Diospa llaqtanta “llapa cheqaq kayman” pusanamanta, chaynallataq paykunaman “hamuq imakunatapas” rikuchispa. Ichataqa Jesusmi nin: “Achka imakunan qamkunaman niyta munani, ichaqa kunanqa manaraq atinkichikchu apayta.”

Suyaykuniqa huk imatapas unanchasqaykita entiendesqayki, hebreo simipi “cheqaq kay” nispa t’ikrasqa simipa wakin ancha allin niyninmanta. Kayqa chay unanchayta yachayniykupaq churayta qallarisqaykuña. Apocalipsispa ñawpaq huk kapitulpim kimsa ñawpaq versículokunapi Dioswan runawan willakuy ruray rikhurichisqa kachkan. Chayqa rikhurichisqa kachkan manaraq Apocalipsis Dios kaypa kimsa kutinchasqa kayninta sut’inchashaqtinpas. Qhipa versículokunapim Apocalipsispi iskay ñiqin testigonta tarin, chayta ruwaspataq, “siq’i siq’ipi” nisqata apaykachaspam aswan achkha k’anchayta paqarichin.

Chaymanta, Génesis 1:1–2:3 nisqata yapaspaqa, tarisunchik huk kimsakaq testigota hinallataq hukña profético siq’ita, ñawpaq iskay siq’ikuna pataman churanapaq, Apocalipsis qallariyninpi hinaspa tukukuyninpi.

Chayqa qhepaman ñawpaq Testamentopi qhamuq Elías-ta reqsichiq qhepa promesata yapayku, chayhinapi tawa profetico siq’ikuna kan.

Chaymantataq yapaykuyku Mosuq Testamentoq ñawpaq kapitun, hinaspataq pisqa siq’ikuna kan hukllachasqa, Bibliapi tarikusqa qhipa tukuynin willakuyta churaypaq, Alpha y Omega nisqa kamachiyta llapa siq’ikunaman churarispas. Sichus ña reqsisqayku pisqa siq’ikunata tukuchwan, chay pisqa siq’ikunapa llapantinman chay kamachiyta mast’arispalla, hinaqa suyayku Mateo-pa tukuyinpas Juan-pa tukuyinpas kaqla willayniyuq kasqanta, imaynachus kay qhawarisqanchik “ñawpaq hañaqpas qhipa hañaqpas” profetiku pisqa siq’ikuna llapantinpas chay hinallataq willakun.

Kacharichisqa kachkan chay willakuyqa Apocalipsis libropi takyachisqa kachkan, chayrayku wakin siq’ikunaqpaq ñawpaqman qhawarina tupananchikmi; chayqa allinmi tupakun Hermana White ñawpaqman willawasqanchikwan: “Bibliaq llapa librunkunaqa Apocalipsispi tinkunku hinaspa chaypi tukuyunku.” Apocalipsis libroq ñawpaq kimsa versiculonkunapa willakuyninqa riqsichin imayna Diosqa Simiyninta Juanman apachin, qillqanampaq hinaspa iglesiakunaman kacharinampaq. Musuq Testamentopa ñawpaq libro, ña nisqanchik hina, Jesucristoq mirayninta qhawarichin, hinaspa huk ancha yachachiq puntowan qallarín.

Jesucristopa paqarisqanmanta qillqa, Davidpa churin, Abrahampa churin. Mateo 1:1.

Jesusqa chay qillqakusqa Judío runakunawan chiqap rimayninta tukurqan, paykunata upallachispa “Davidpa churin” nisqa yachaymanta; chay yachayqa Judío runakunaqpaqqa sapallanmanta entiendesqa kanman karqan, sichus paykuna qallariywan tukukuywan yachachisqa Biblia prinsipyta entienderqankuman chayqa. Manam entienderqankuchu, achka Adventistakunapas manam entiendentachu. Pipas munan historia kutimuy prinsipyta contra rimanaytaqa, payqa rikuchinmi mana entiendesqanta unay Israelqa kunan pacha Israelta tipificasqanta; hinaspa chay prinsipyta mana creenayta munasqanqa, unay Israelpa tukukuyninpi kaq kkillan mana munaymi karqan chay misma prinsipyta entiendenankupaq. Jesusqa chay prinsipyta rikuchirqan Judío runakunapaq qhepa watuchisqanpi, paykunata pusaspa chay watuchiman: ¿imaynataq Davidpa Señornenqa, Davidpa churinpas kananman karqa?

Juan qillqapa huk ñiqin kapítulonqa reqsichin: qallariypi Simiqa Dioswan kasharqan, Simiqa Diosmi karqan, hinaspa Simiqa llapa imakunatam kamarqan. Kayqa, sut'imanta, huk sutinchaskanchik wakin rimaykunawan tupachkan. Chaymanta, Juanpa evangeliompi qhipa simikunata yuyaripa, rikunchik Pedrola, Jesús wañunqan imayna kananmanta willasqanta uyaripan, Jesusmanta tapukuqta imataq pasan karqan apostol Juanwan nispa.

Pedro payta rikuspata, Jesusman nirqan: Señor, kay runaqa, imatataq ruwanka? Jesus payta nirqan: Ñoqaqa munaspaymi kutimunaykama pay qhiparunanta, chayqa qanpaq imataq? Qamqa qatillaway. Chaymantan wawqikuna ukhupi kay rimay mast'arikurqan: chay discípulon mana wañunanpaq kasqanta. Ichaqa Jesusqa manan payta nirqanchu: Mana wañunqachu; aswanpas nirqan: Ñoqaqa munaspaymi kutimunaykama pay qhiparunanta, chayqa qanpaq imataq? Kaymi chay discípulo, kaykunamanta testifichaq, kaykunataq qillqaq; yachanchiktaqmi paypa testimoniun cheqaq kasqanta. Kanchu wakin askha imakunapas Jesus ruwasqankuna; sapa hukninmanta qillqasqa kanman chayqa, yuyani, pacha kayninpas mana atipanmanchu qillqasqa kananpaq librukunata hap'iyta. Amén. Juan 21:21–25.

Pedroqa yachayta munarqan imaynatan Juan wañunqa, utaq chaypas Juan wañunqachu manachu. Kutichiyqa iskay kutita pasajepi kutichisqa kachkan, Jesús nisqanpi hinaspa Juan yapamanta nisqanpi: “Sichus munani payta [Juan-ta] qhepakunanpaq kutimunaykama, ¿imatataq chay qanpaq?” Juanqa cheqaqtapuni kawsarqan Jesús-pa Iskay Kutimunkama.

Chay “chiquaqta” rikuyta utaq uyarillayta atinki, imaynachus pacha ruwasqankuna kutipakusqanta creenki chayqa, hinaspataq kutipakunanpaq kaq historiaqa kay pachapa tukukuyninpi kutipakusqantapas creenki chayqa. Kay pachapa tukukuyninqa maypim Juan karqan, Apocalipsis qillqata qillqarqan chaypi. Juanpa evangeliompi qhipa qillqasqan libropas wakin qallariywan tukukuypa siq'ikunawanmi tinkun, imaraykuchus Juanta churaykuynin historia ukhupi, iskay kaqmanta hamuyninman pusachiq ruwaykunapa chawpinpi, maypichus pay, qhipa waqyay willakuyta willakuqkunata representan, chay willakuyta iglesiakunaman apachin.

Ñawpaq cristianokunaq p'unchayninkunapi, Cristo iskay kuti hamurqa. Ñawpaq hamuyninqa Belén llaqtapim karqa, chaypi wawa hina hamuspa. Iskayñiqin hamuyninqa Patmos isla-pim karqa, chaypi kikinta gloriawan Juan Reveladorman rikuchikurqa, payqa “chaqen ñawpaqman wañusqa hinam urmaykurqa” payta rikuspam. Ichaqa Cristo kallpacharqa payta chay rikuyta muchuywan muchuykuspa awantanampaq, chaymantataq huk willakuyta qorqa qillqanampaq Asiaq iglesiankunaman, sutinchayninkunaqa sapa iglesiq imayna kasqanta sut'inchanku.

“Cristopa sut'inchasqan k'anchayta, paypa kamachisqan profetaman rikuchisqantaqa ñuqanchispaqmi kan. Paypa rikuchisqanpiqa qusqasqa kachkan kimsa angelkunapa willakuyninku, hinaspa chay angelpa nisqanpas, hanaq pacha-manta hatun atiyniyoq uraykamunanpaq, kay pachata paypa hatun k'ancharisqanwan k'anchachispa. Chaypiqa willakuykuna kachkan qhepa p'unchaykunapi kaq mana allin kaykunamanta, hinaspa bestiapa señanmantapas. Manan kay willakuyllata ñawinchayku hinaspa unanchaykullachu; aswanpas mana iskayrayayuq qaparikuyniyoqta kay pachaman willanayku. Juanman rikuchisqa imaymanakunata qawarichispaqa runakunata kuyuchiyta atisun.” Manuscript Releases, volumen 19, 41.

Juanpa Evangelionpa tukukuyninmi riqsichin allinta willakuy chayanakuy rurayninta, imaynachus Apocalipsispa ñawpaq kimsa versículonkunapi, Juan-ta profetaykuna hina churaykuspa Iskay Kutimuy paqarichisqa historiapi. Chay hinaqa, Jesuspa ñawpaq “iskay kutimuy”ninta (Patmos) llamk’achin qhepa “iskay kutimuy”ninta rikuchinapaq. Hinallataq sumaqta t’inkikapun huk líneas nisqanchikkunawan, imaraykuchus kayqa Juanta rikuchin pacha tukukuypi, Patmospi, maypichus chaskin Jesucristoq Apocalipsisninta. ¿Imataq Mateo qhelqapa tukukuyninmanta?

Chayqa qhipaman chunka hukniyuq yachaqninkuna Galilea llaqtaman ripurqanku, Jesus paykunaman señalasqa urquman. Hinaspan payta rikuspanku, yupaycharqanku; ichaqa wakinninku iskayrayarqanku. Hinaqtinmi Jesus qayllaykuspa paykunaman rimarqan, nispa: Llapan atiyqa hanaq pachapipas kay pachapipas ñoqaman qorqasqa kachkan. Chayrayku riychis, llaпан suyukunaman yachachiq, Taytapa, Churipa, Santo Espiritupa sutinpi paykunata bautizaspa; yachachispa ima kaqtapas qankunaman kamachisqayta llapanta waqaychanankupaq. Qhawariychis, ñoqaqa qankunawanmi kashani sapa p’unchay, kay pachapa tukukuyninkama. Amén. Mateo 28:16–20.

Kay pasajepi llapa atiyninqa Jesusmanmi qosqa kachkan, chayqa, mana iskayrayaspam, Paypa kamaq atiyinmi kanman. Chaymantataq kamachiyta qon, Yayaq, Churiq, hinallataq Santo Espirituq sutinpi bautizanankupaq, chay Espirituqa Génesis hukpi yaku patapi kuyuriqmi karqa, hinaspa Diospa trônon ñawpaqpi kaq qanchis espiritukunapas. Kay pasajemi reqsichin cristianokuna hanaq pacha kimsa runakunaq kimsa persona-ninkunata kimsa sut’i kaq entidakkunahinata reqsinankuta. Mateoq tukukuyninqa wakin suqta hina, chay siq’ikunaq patanman yapamun.

“Cristoqa bautismota ruwasqa kashan paypa espiritual reinonman yaykunapa señalta. Chaytaq payqa churaran huk sut’i condicion hina, mayqenkunachus yupanakuymun munanku Taytapa, Churipa, hinallataq Espiritu Santopa kamachikuynin uranpi kasqankuta, chaykuna llapallankum chayman hunt’anankupaq. Runakunaqa manaraq iglesiapi wasita tarinankukama, manaraq Diospa espiritual reinonpa punkun pampa qichqanta chakanankukama, chaskinanku tiyan divina sutipa unquyninta: ‘Señor Diosninchikmi cheqninchik kashan.’ Jeremías 23:6.”

“Bautismuqa aswan llump’ay, kay pachamanta ancha hatun sapaqchakuymun. Taytapa, Churipa, hinaspa Espiritu Santopa kimsa kuti sutipi bautizasqa kaqkunaqa, cristiano kawsayninkupa yaykuy punkullapipuni llapanpa ñawpaqenpi willakunku, Satanaspaservicionninta saquesqankuta, hinaspa hanaq qhapaq ayllupa miembrosninman tukusqankuta, hanaq Reypa wawakunan kasqankuta. Paykunaqa kamachikuyta kasukunku: ‘Paykunamanta llusqiychis, sapallaykichis kaqchis, ... ama llimphuyniyuqchu kaqta llamk’aychischu.’ Hinaspa paykunapaq hunt’akun promesaqa: ‘Noqa qankunata chaskisqaykichis, hinaspa qankunapaq Tayta kasaq, qankunañataq Ñuqapa churiykuna hinaspa ususiykuna kankichis, nispa Señor Tukuy-Atiyniyuq rimarin.’ 2 Corintios 6:17, 18.”

“Cristianokuna bautizokunapa llakiy yuyayniyoq rito-man kumplispa churakunku chayqa, Payqa qillqanmi paykuna Payman cheqaq kayta prometesqankuta. Kay promesaqa paykunapa kasukuy juramentonmi. Taytapa, Churipa, Santo Espiritupa sutinpi bautizasqa kanku. Chayhinaqa hanaq pachapa kimsa hatun atiyininkunawan hukchasqa kanku. Paykunaqa kay

pachata saqeyta hinaspa Diospa qhapaq suyunpa kamachikuyninkunata waqaychayta kikinkuta prometinku. Kunankamaqa musuq kawsaypi purinankum. Manam runakunapa yachachisqan costumbrekunata qatinkuchu. Manam llullakuq ruraykunatapas qatinkuchu. Hanaq pachapa qhapaq suyunpa estatutonkuna kasukunankum. Diospa hatunchayninta mask'anankum. Sichus prometesqankuman cheqaq kankuman chayqa, qhasilla kaywan atiyniyoq kaywanmi kamarichisqa kankuman, llapan allin chanin kayta hunt'anankupa. 'Payta chaskiqkuna llapallanmantaqa, sutimpi creenikukkunamanqa Diospa churinkuna tukuy atiyta qorqan'." Evangelism, 307.

Jesúsmi Qelqampi qallariymanta tukukuqta rikuchin, payqa Qelqa kashanrayku, hinaspataq paymi Alfa hinallataq Omega.

Kay qanchis siq'ikuna huñuspa, Dioswan runawan yachachinakuy ruwanaq muy sumaq, ancha sut'i, llaqa detalliyuq rikch'ayninta sayarichin, chaymanta huk "siq'i" testigokunapas achka wakin ancha allin, ancha allin yachachiykuna nisqakunata qhawarichispa, takyachispa. Qanchis "siq'i" profeciakuna, Alpha y Omega-ta rikch'achiqkuna. Ichaqa, ¿imataq Malakías libromanta?

Malaquías qelqaqaqaqaqaqaqa Adventismopi mana cheqaq kasqanku sacerdotekunapa contranpi sinch'i k'amiymi. Qallariyninpi rikuchin, kay pacha tukukuyninpi Adventismopi iskay laya yupaychakuqkunata kasqanta.

Señorpa simin llasayninmi Israelman Malakiaswan chayamun. Ñoqam qankunata munakurqani, nispa Señor rimarin. Chaywanpas qankuna ninkichik: ¿Imapin qankunata munakuyki rikurqan? ¿Manachu Esaúqa Jacobpa wawqen karqan? nispa Señor rimarin. Chaywanpas Jacobtami munakurqani. Malakias 1:1, 2.

Malaquíasqa astawan willakuwanchik, kay pachapa tukukuyninpi ishkaq laya yupaychaqkunaqa ishkaq laya kurakuna kasqankuta.

Kunanqa, sacerdotekuna, kay kamachiyqa qankunapaqmi. Sichus mana uyariyta munankichikchu, manataq sonqoykichikman churayta munankichikchu sutiya hatunchanankichikpaq, ñispa Señor de los ejércitos, ñoqaqa maldicionta qankunaman cachamusaq, saminchaykichiktataq maldiciysa: arí, ñamña maldiciñam paykunataqa, imaraykuchus mana sonqoykichikman churankichikchu. Malaquías 2:1, 2.

Malaquías qallarinqa iskay kastan sacerdotekunawanmi Laodiceapi hinallataq Filadelfiapi willakuyta rikuchkan. Sacerdotekunataqa "uyariychik" nispa kamachinku. Juanqa chay uyariq sacerdotekunata rikuchin, hinaspa sacerdoteqa Diospa akllasqa pacton llaqtanta rikuchin. Paykunataqa ñam ñakasqa kachkanku, hinaspapas yapamanta ñakasqa kanqaku mana "uyarispa", hinaspa "mana" utaq "mana munaspa" "sonqonkuman churanku" chayqa.

Qankunapas kawsaq rumikuna hina, qankunapas hatarichisqa kankichik huk espiritu wasi kananpaq, huk ch'uya sacerdocio kananpaq, Jesucristo rayku Diospaq allinchasqa espiritu sacrificiokunata haywanaykichikpaq. Chayrayku qelqasqapipas nisqa kachkan: "Qhawariy, Sionpi churani huk aswan umalliq esquina rumi, akllasqa, ancha chanin; paypi ñiñiqtaq mana pinkachisqa kanqachu." Chaymi qankuna ñiñiqkunapaqqa payqa ancha chanin; ichaqa mana kasukuqkunapaqqa, wasi ruwaqkuna mana chaskisqa rumitaq, chayllataq tukusqa esquinaq

umanman, hinaspa huk mitk'achiq rumi, huk urmachiq qaqa; chaykunaqa simiman mitk'akuqkunapaqmi, mana kasukuq kasqankurayku; chaymanpas churakusqakaraq kanku. Ichaqa qankunaqa akllasqa miraymi kankichik, reyq sacerdocionmi, ch'uuya llaqtanmi, Diospa sapallanpaq runankunam; yana tutamanta musphayniyoq k'anchayninman qayasushqaykimanta paypa alabayninkunata willakunaykichikpaq. Ñawpaq pachapi mana llaqtachu karqankichik, kunantaqmi Diospa llaqtan kankichik; mana kuyapayakusqachu karqankichik, kunantaqmi kuyapayakuyta chaskirqankichik. 1 Pedro 2:5–10.

Sacerdotekunaqaqa Diospa akllasqa llaqtanmi, paykunaqa templopa cimientonpi kachkan “esquina rumiwan” pruebaychasqa. Esquina rumiqa llapan wakin cimientopa rumikuna chaywanmi chiqanchasqa kachkan, hinallataq chaymi llapan templopa llasayninta apaq rumi. Millerpa esquina ruminqa Levítico iskay chunka suqta ñiqipi “qanchis kuti” nisqaqmi karqa. Esquina rumi, ichaqa hatun wasi ruwaqkunaqa mana chaskisqa rumi, templota hatarichiypa cheqaq willakuyninmi; chayqa Espíritu de Profecía qelqakunaqpi ancha sut'ita willasqa kachkan. Ñawpaq kaq mana chaskisqa rumimanta huk yuyayqa kaymi: mana chaskisqa kasqa qhipamanqa hukllapi churakusqa karqa, chaymanta pacha templota ruwaqkunaqa sapankaqtaq chay esquina rumipi, llamk'ana p'unchayninkupa chawpinpi churakusqa kaqpi, takakarqaku. Mit'kachiytaq rumi karqa.

Malaquíaspí Diosqa millay sacerdotekunaman, mana yuyayniyuq Laodiceapi kaq doncellakunapa sutichasqamanpas, willakun paykunata “maldisisqa” kananpaq, chaytaqa ñaña ruwasqantawan. Paykunata maldisin, imaraykuchus mana “uyarinqakuchu” nitaq “churankakuchu” Elíasqa willakuyninta sonqonkuman. Elíasqa willakuyninqa taytakunapa sonqonta wawakunaman kutirichin, wawakunapa sonqontataq taytakunaman. Sonqonkuta kutirichiyqa taytakunamanta wawakunamantawan Elíasqa willakuyninta uyarinata rikuchin, chaymi ñawpaqwan qhepapa kamachikuynin. Ñawpaqqa qhepapa willakuyninta uyarillayqa mana aypanchu; sonqomanmi churana. Elíasqa willakuyninta chaskiyqa sonqoman churaymi. Sichus huk sacerdote mana chay kamachikuyninta uyarinqachu, maldisisqaq kanqa.

Kikinkuna ñak'ariyta kikinllankupaq apamurqanku, imaraykuchus 1863 watapi qallariqkanku Miller tarisqa ñawpaq kaq aswan ñawpaq sayachiq cheqaq yachachiyta chinkachiyta, chaymantaqa mana imatapas ruraspaqa chay chinkachiyllatam kunankama qatirqanku. Ichaqa, wiñaymanta wiñayman puriq ñak'ariyqa 1863 watapi qallarisqaqa kaspapas, (imaraykuchus ñañam ñak'arichisqaña kanku), ñawpaqman rimanapaq tiempo nisqapi kaq ñak'ariyqa chay p'unchawmi hunt'akun, Señorpa siminmanta domingo kamachikuy leypi wijch'usqa kaptinku. Malaquíaspí qillqapa qallariyninmi tukukuyninta rikuchin, imaraykuchus tukukuyninqa qhipa yuyaychasqa willakuymi yachaq wan mana yachaq sacerdotekunaman qusqa. Malaquíaspí yachaq wan mana yachaqkunaqa Esaúwan Jacobwanmi rikuchisqa kanku. Quraq wawqeqa ñawpaq paqarisqa kasqanrayku paqarisqa derechomanta rimanakuyta rikuchin, sullk'a wawqewan chimpapurichisqa. Quraqqa ñawpaq kaq kaspas, sullk'aqa qhipa kaqmi.

Malaquíaspí libro-pi, Esaúpas Jacobpas Laodicea Adventistakuna kanku; ichaqa qhipaqa tukupayninpi Señormanta “kunka” nisqanta uyarirqan, arrepentikurqa, sutinpas Israelman tikrasqa karqa. Kuraqnin, ñawpaqninqa mana uyariqchu. Jacobqa Señorpa kunkanta uyarirqan chay tuta musk'osqanpi, escalera patapi angelkuna wichayman urayman purishaqta rikuspam;

chayqa Cristota rikch'achin. Jacobqa kay pacha tukukuyninpi Laodicea Adventistakunata rikch'achin, paykuna Laodiceamanta Filadelfiaman tikrakunku Apocalipsis huk capítulo kimsa ñawpaq versículokunapa experiencianwan tupaspanku, imaynachus Juanwan Jacobpa escalera musk'osqanpi wichayman urayman puriq angelkunawan qhawachisqa kasqan hina. Chay experienciaqa Jacobpa Israelman, Filadelfiaman tikrakuyninpa qallariyninta señalachin. Jacobpa tikrakuynin willakuypa tukukuyninqa Cristo wan Penuelpi maqanakusqanpim. Chayrayku Jacobpa primogenitura willakuyninqa Apocalipsis huk capítulo kimsa ñawpaq versículokunapi qallarin, qhipa amonestación willakuypa kichasqa kasqan pachapi; tukukuyninta qanchis qhipa plagas tiempopin, llaquiy pacha ukhupin.

Tawa pusi qallariykuna chaymantapas tukukuykuna, “sinqa hawanpi sinqa” nisqaman hina, Jesucristoq Revelacionninpa willakuyninmanta testimoniota qonku. Tapukuyqa kaymi: mana yuyayniyuq sacerdotekuna uyariychkankuchu mana uyariychkankuchu.

Kusisqa kachun ñawirqaq, hinallataq kay profecíapa siminkunata uyariqkuna, chaypi qelqasqa kaqkunata waqaychaqkuna; pachaqa qayllamñam kashan. Apocalipsis 1:3.

Iglesiakunaman Espíritu imata rimashasqanta uyariq yachayniyuq kurakunaqa, Elíasqa willakuyninta uyarinku. Millerqa Elías karqan, wakinkunaqa uyarirqanku, wakinkunaqa ichaqa manam chaskiyta munarqankuchu.

“Waranqa runakunanmi pushasqa karqanku William Millerpa willakusqan chiqaqta hap'iqkunaman; Diospa sirviqnin runakunas sayarichisqa karqanku Elíasqa espiritunwan atiyinwan ima, chay willakuyta willanankupa. Juan hina, Jesúsqa ñawpaqman risqan hina, kay llakiyan hunt'asqa willakuyta willaqkunaqa sintirqanku sach'apa sapinman hachata churayta, hinallataq runakunata waqayta penitenciapaq addiñakunaman hina ruruykunata rurachun. Paykunapa willakuyninqa kasqa iglesiakunata rikch'achinapaq, sinchitaq sonqonman chayanapaq, hinaspa cheqaq kawsayninkuta rikuchinapaq. Hamuq piñakuymanta ayqekuyta nispa qaparishaq allin yuyayniyuq amonestación uyarichisqa kaptin, achka runakuna iglesiakunawan hukllachasqa kasqankumanta hampi willakuyta chaskirqanku; paykuna rikurqanku kutipakusqankuta, hinaspa hayk'aqlla waqaywan penitenciapi, ukhu sonqo nanaywanpas, Diospa ñawpaqenpi uraykuchikurqanku. Hinaspa Diospa Espíritu paykunapi samakusqan hina, yanaparqankutaq kay qapariyta uyarichiya: ‘Diosta manchakuychis, paytataq hatunchaychis; paypa juzgayninpa horasnin chayamunña.’” Early Writings, 233.

Millerqa Eliaswan Juan Bautistawan rikch'arisqa karqan, imaraykuchus Juan Bautistaqa Cristo hamuq ñawpaq kutimpi ñanninta wakichirqan, hinaspataq Millerqa Cristo hanaq pacha santuarioq Aswan Santo Cheqenman yaykunanpaq ñanninta wakichirqan 22 octubre 1844 p'unchawpi. Malaquíasqa chiqapmanta sut'inchán Juanpa hinallataq Millerpa llamk'aynintapas.

Qhawariychik, noqam kachaniy willakuyniy-ta, ñawpaqniypi ñan-ta wakichananpaq; hinaspa Señor, mayqen-ta maskhashankichik, usqhaylla hamunqa templanman; arí, rimaymanta tratoq willakuqpas, mayqenpi kusikunkichik, qhawariychik, payqa hamunqa, nispa Señor de los ejércitos. Ichaqa, pichan awantayta atinman hamuynin p'unchawta? pichataq sayayta atinman rikurimuptin? imaraykuchus payqa kachkan qollqe-ta ch'uyanchiq nina hina, hinaspa

p'achakuna-ta mayllaq lejía hina. Hinaspa payqa tiyarinqa qollqe-ta ch'uyanchiq hina, llimp'ichiq hina; Levípa churinkunata ch'uyanchanqa, qori hina, qollqe hina sumaqta qispichispa; chayhinaqa Señor-man haywanankupa chiqap kaypi haywarikuyma. Chaymantataq Judápa, Jerusalénpa haywarikuynin Señorpaq allinmi kanqa, ñawpa p'unchawkunapi hina, unay watakunapi hina. Hinaspa qayllaykichikman hamusaq juicio-ruraq; utqaylla testigo kasaq layqakunapa contran, adulterio ruraqkunapa contran, llulla juramento ruraqkunapa contran, jornalniyoq-ta pagonpi ñit'iqkunapa contran, viuda-kunata, wakcha wawakunayuq mana taytayuqkunata ñak'arichiqkunapa contran, hinaspa extranjero-ta derechomanta qewaqkunapa contran, mana manchakuwankuñaachu noqata, nispa Señor de los ejércitos. Noqaqa Señor kani, mana tikrakuqchu; chayrayku qankuna, Jacobpa churinkuna, mana tukusqachu kankichik. Malaquías 3:1–6.

Paypa historianta qhawanapaq hina, Millerpa llamk'ayninqa templopa cimientonkunata hatarichiyta rikuchirqan. Qallariyninpi ruwasqan llamk'ayqa templopa tukukuyninta rikuchiq huk llamk'ayta ejemplachanapaqmi kanan. Chay qhipa llamk'ayqa huk qhawaqta munan, waqraqa sut'inchasqa kunkawan waqyasqa kananpaq. Millerwan ñawpaq angelpa willakuyninqa taripaypa kichakuyninta willarqan, hinallataq qhawaq, mayqenmi Millerpa unanchasqan Adventismopa tukukuyninpi kashan, taripaypa wisq'akuynintan willanqa.

Malaquías librupi Señorqa prometin juzgamientota apamuyta “layqakunapa contran, adulterio huchayoqkunapa contran, llullakuq juramentayuqkunapa contran, jornalniyoq llamkaqta pagonpi ñak'arichiqkunapa contran, viudapa, wakch'a wawqiyuq mana taytayuqkunapa contran, karu llajtamanta hamuq runata derechonmanta qechuqkunapa contran, hinaspa mana manchakuwankuchu ñoqata” nispa. Kaypi reqsichisqa kakunku chaykunapa “mana manchakunku” “Ejércitokunapa Señor” nisqanta. William Millerqa ñawpaq angelpa qelqasqan willakuqninmi, runakunata “Diosman manchakuychik” nispa waqyachiq. Cimientokunata rechazayqa Diosman manchakuyta rechazaymi.

Qhawariychik, p'unchay hamushan, hornopi hina ruphananpaq; llapa hatunchakukuqkuna, arí, llapa mana allinta ruwaqkunapas ichhuhina kanqaku: chay hamuq p'unchaymi paykunata ruphachinqa, nispa Señornin Tukuy Atiyniyuq Apu; mana saquespa sapintapas, ni ramanpas. Ichaqa qankuna, sutikta manchakuqniykunapaq, chiqap kay Inti lloqsimunqa phawayninkunapi hampiypas kachkanwan; qankunataq llusispaykichik, waka wasi ukhumanta uywasqa becerrokunahina wiñanqankichik. Hinaspa mana allin ruwaqkunata sarunkichik; imaraykuchus paykuna uchpahina kanqaku chakiykichikpa plantan uranpi, chayta ruwaq p'unchaypi, nispa Señornin Tukuy Atiyniyuq Apu. Yuyariychik sirviquy Moisespa leyinmanta, Horebpi payman llapa Israelpaq kamachisqayta, estatutokunawan, juiciokunawan. Qhawariychik, Señorpa hatun, manchanapaq p'unchaynin hamunankama ñawpaqta, profeta Eliasta qankunaman cachamusqaykichik: paymi taytakunapa sonqonta wawakunaman kutichinqa, wawakunapa sonqontapas taytankunaman; ama hamuspay allpata maldicionwan maqaykunaypaq. Malaquías 4:1–6.

- Bibliapa qallariynin (Génesis) hinaspa Bibliapa tukuyin (Apocalipsis).
- Machu Testamentopa qallariynin (Génesis) hinaspa Machu Testamentopa tukukuynin (Malaquías).

- Musuq Testamentoq qallariyninpi (Mateo) hinallataq Musuq Testamentoq tukukuyninpi (wakmanta Apocalipsis).
- Juanpa qhawayninpa qallariynin (Juanpa Evangelionnin) hinallataq Juanpa qhawayninpa tukukuyninpas (yapamantaq Apocalipsis).
- Malaquíás qillqasqa qallariyninpas, tukukuyninpas.
- Mateoq Evangelionnin qallariyninpas, Mateoq Evangelionnin tukukuyninpas.
- Juanpa allin willakuyninpa qallariynin hinaspa Juanpa allin willakuyninpa tukukuynin.
- Tawaq allin willakuykunapa qallariynin, tawaq allin willakuykunapa tukukuyninpas.

Sichusqa qallariykunata utaq tukukuyninkunata, hukmanta aswan kutita rimarisqakunata, qichuspaqa, pusqayuyq iskay chunkaq profétic linyakuna hina kachkan, chaykunaqa huñusqa kaspas Apocalipsispa kimsa ñawpaq versiculonkuna pataman churana kan. ¿Imataq Génesispa tukukuyninmanta?

Génesis pichqa chunka tawaqniyuq kapitulum tukukun José wañuyninwan.

Chaynaqa José wañupurqan pachak chunka watayuq kashaspa; payta balsamarqanku, hinaspan Egiptopi huk atun t'aqllapi churaykurqanku. Génesis 50:26.

Tawa chunka pusaqniyuq capítuloqa Jacobpa wañuyninta reqsichin. Jacobpa wañuynin ñawpaqta tawa chunka pusaqniyuq capítuloqa kasqan, chaymanta Josepa wañuynin pichqa chunka capítuloqa wisq'akuq versiculonkunaq tukukuyninpi kasqan, Génesis libroq qhipa kinsa capitulonkunaman Alpha y Omegaq sellonta churaykun, Génesis libroq tukukuynin hina.

Chay ishkaq wañuyninkunaqa Egiptopi Israelpa prisionpi kasqan qallariyninta hinallataq tukukuyninta unanchaspa apaykuchkanku. Qallariypiqa, Jacobpa cuerponmi taytankunawan pampachisqa kananpaq kutichisqa apasqa; Moisésqa Egiptomanta llusqsimuspanqa Josépa cuerpona apamun, taytankunapa pampachisqa kasqanman pampachisqa kananpaq.

Hinallataq Moisésqa Josépa tullunkunata apakusun; payqa Israelpa wawan-kunata sinchita jurachispa nirqan: Diosqa cheqaqtapuni qankunata watukuq hamunqa; chaymi kaymanta tulluykunata qankunawan kуска apaychik. Éxodo 13:19.

Génesis qillqap tukukuyninqa kashan qipa kimsa capitulokuna. Chusku chunka pusaqniyuq capitulopi Jacob (Israel) sutiyaq runaqa chunka iskayniyuq churinkunaman bendicionkunata rimarin; chaykunaqa chiqapta reqsichisqa kanku, investigativo juicio nisqapa “qipa p'unchayninkunapi” imayna kasqanmi chay chunka iskayniyuq ayllukunawan pasasqa chayta willakuq profeciakuna hina.

Hinaspan Jacobqa churinkunaman waqyaspa nirqan: Huñunakuychik, qhepa p'unchaykunapi imachus qankunaman chayamunqa chayta willanaypaq. Huñunakuychik, uyariychik Jacobpa churinkuna; uyariychiq Israel taytaykichista. Génesis 49:1, 2.

Tapuy p'unchaykunapi, watukuq taripaypa p'unchayninkunapi, Señorqa prometin chunka iskay wawankunata huñuyta; paykunam Apocalipsis libropi pachak tawa chunka tawa waranqaman rikch'achisqa kanku. Chaykunam Juanqa Apocalipsis libropi rikch'achin. Paykunaqa Jacobmanta

waqyakuyninwan huñusqa kanku, qallariynin historiankumanta waqyakuyninwan, mayqinchus paykunaman nisqa “uyariychik” hinaspa “uyariykuychik” chayman. Qhipa p’unchaykunapi, Jacobpa wawankunawan rikch’achisqakunaqa huk willakuyta “uyarinku” hinaspa “uyariykunku”, utaq Juan nisqan hina, chaypi qelqasqa imaymanakunata “waqaychanku”. Chayqa taytamanta wawankunaman waqyakuymín; chayqa Elíasqa willakuyninmi. Waqyasqakunaqa “Jacobpa churinkuna” sutiyuq kanku, hinaspataq “Israel” taytankumanpas uyariykunankupaqmi waqyasqa kanku.

Malaquiaspi Esaúwan Jacobwan yuyayniyuq, yachaq hina mana yachaq virgenkunata rikuchinku. Qayakuyqa taytan Jacobmanta, taytan Israelmantawan hamun; chaywan reqsichin, qhipa qayakuy ruwakusqan p’unchawpi llapa runakunaqa Laodicea Adventistam kanku, akllaytaq kikinkupa makinman churakusqa kasqanta, Jacob llullaqa churin kanankupaqchus utaq Israel atipaqa churin kanankupaqchus. Imataq chay akllayta rurayta atichinri, mensaje ukhupi kaq kamaq atiyinmi. Mensaje ñawirisqa, uyarisqa hinaspa waqaychasqa kaptinqa, tukuy imakunata kanankuman apamuq chay kikin kamaq atiyanta, paykunaqa Israelpa churinman tukuchisqa kanqaku. Uyarinata mana munayqa, Jacob llullaqa kawsay experiencianta hap’ipakuyllam.

Jacobpa huñunakuy waqyaynin, chaymi qispichisqa Willakuyta Revelaciónpi kicharisqapa huñunakuy waqyayninpas, ancha hatun unancha chayta entendenapaq. Levítico iskay chunka suqtayuppi “qanchis kuti” nisqaqa yachachin: mana kanchu huñunakuyqa, manaraq ñawpaqta chinkachisqa kaspá. Pachak tawa chunka tawayuq waranqakunaqa ñawpaqta waqyakuymán mana hukllachasqa, ichaqa chinkachisqa karqanku. Kay cheqaqa Bibliapi sapa kuti yapamanta reqsisqa kachkan.

Uyariychispa Señorpa siminta, llaqtakuna; willakuychis chay karu watapi islaskunapipas, nispa: Israelta ch’iqichiqmi huñuykunqa payta, waqaychanqapas, hinallataq michiq ovejankunata waqaychasqan hina. Jeremías 31:10.

Pachakutisqa rimaykuy, chay pachak tawa chunka tawa waranqa runakunawan musuqmanta kamachisqa, chaypi tiyan Diospa nisqan: paymi qelqaykunqa kamachikuyninta sonqonchiskunapi. Ichaqa, pichkunaqpaqmi Señor kay kamachiy rurayninta paqariychin, chaykunaga ñawpaqtaqa ch’iqichisqa karqanku.

Yapaymi Señorpa simin hamuwarqan ñoqaman, nispa: Runapa churin, wawqeykikuna, ari, wawqeykikuna, aylluykimanta qharikuna, hinallataq llapa Israelpa wasin tukuyllanmi, paykunam Jerusalén llaqtapi tiyakkunapa nisqan karqan: “Karunchakuychik Señor-manta; kay hallp’ataq ñoqaykumanmi qusqa kachkan jap’ikuyta.” Chayrayku niy: Kayhinan nin Señor Diosqa: Ichapas karuman wijch’uykurqani mana judío llaqtakunaman, ichapas ch’iqichirqani nacionkunapi, chaywanpas ñoqaga paykunapaqqa huk pisi santuario hinam kasaq may nacionkunaman chayasqankupi. Chayrayku niy: Kayhinan nin Señor Diosqa: Ñoqam tantachisqaykichik runakunamanta, huñusqaykichik nacionkunamanta maymanchus ch’iqichisqa kankichik chaymanta, hinaspan Israelpa hallp’anta qosqaykichik. Chaymanmi hamunqaku, hinaspan chaymanta hurqunqaku llapa millay q’añu kaqkunata, llapa cheqníku millay ruwaykunatapas. Hinaspan huk sunqyuta qosqayku paykunaman, musuq espiritutataq ukunman churasaq; rumi sunquta aychankumanta hurqusaq, aycha sunqutataq qosqayku.

Ezequiel 11:14–19.

Astawanmi ninchikraqmi kanan rimay, pachak tawa chunka tawa waranqa huñusqanmanta “chiquichisqa” nisqawan tinkuchispa; ichaqa ñawpaqtaqa hukllapi tantananchikmi Alpha hinallataq Omega firmankunata kay isqon willakuykunapi qhawasqanchikpi.

Iskay ayllukuna rikuchisqa kanku Génesis qhelqep qhipa kimsa capitulonkunapi. Huk ayllu hatarikuqkunapaq, huk ayllu yachaqkunapaq. Iskay ayllukunapas uyarinku huk simita kayhina nisqata: kaymi ñanqa, puriyichis chaypi; ichaqa huk ayllu mana munarqachu waqra waqyachisqanta uyariyta, nitaq ñawpa ñankunapi puriyta. Génesis tawa chunka pusaqmanta pichqa chunka kama hatarikuqkunapa ayllunqa chunka kimsayuy aylluwanmi rikuchisqa kashan.

Ñawpaq Israel ñawpaqmanta qallariyninpi kinsa chunka hukniyuq ayllukuna karqanku, chay hina kunan pacha Israelpa qallariyninpi kinsa chunka hukniyuq disipulukuna karqanku. Chay huk disipulu, iskay chunka iskayniyuq huknin disipulukunamanta sut’ita t’aqasqa kaq, (imaynachus Efraín wakin ayllukunamanta t’aqasqa karqa hina) iskayninkupas hatarikuypa señalkuna kanku. Paní White sut’inmi Judasta mana yuyaysapa virgen nispa qayarín.

“Trigowan y siempre trigowissn zizizāñyēn inhuan trigo tlatlālpan, huan ichpōchtin tontos inhuan tlamatinimeh, in aquihqueh amo quipixtoqueh aceite ipan in intēcomāyo inhuan in intlāhuil. Oyāya se Judas tlatlācuilh in ielpoca tlen Cristo quichijchiuh ipan tlalticpac, huan yezqueh Judases ipan in ielpoca itech nochí cececni etapa tlen itlahcuilōl.” Signs of the Times, October 23, 1879.

Judas Iscarioteqa huk ñuñu qhari sipasmi karqa; payqa trigo chakrapi qhiswa qhora hinam karqa, hinaspataq ñuñu qhari sipas kaspanqa, Laodiceamanta runapas karqañam.

“Mana yuyayniyoq sipas virhinakuna nisqawan rikuchisqa Iglesiapa kasqenqa, Laodicea nisqa kasqenmanta hina rimarisqallataqmi.” Review and Herald, August 19, 1890.

Joseppa iskay churinkuna Genesis qillqap tawa chunka pusaj kaq kapitulumpe Jacobmanta saminchasqa karqanku, chaymanta pacha paykunataqa “kuka ayllukuna” nispa suticharqanku. Kuka ayllukuna kupa ichaqa, ayllukuna kasharqankum. Judas Iscarioteqa Matíaswan rantisqa karqa, Judas Iscarioteq ñawpaqta chunka iskayniyuq kaq chiqanta junt’ananpaq. Judasqa huk discipulo karqa, chayrayku—ñawpaq Israelpa tukukuyninpe chunka kimsayuy discipulokuna karqanku, hinallataq qallariyninpepas chunka kimsayuy ayllukuna karqanku.

Joseppa churin Efraín (chunka kimsayuy ayllu) tukurqan hatarikuypa unanchanman, chay chunka ayllukuna hanaq llaqtamanta Jeroboampa yanapakuyninman huñunakuspa, qhapaqsuyuta rakirqanku chunka hanaq ayllukunaman iskay uray ayllukunamanpas. Imanasqataq Joseppa churin Efraínta reqsichini hatarikuypa unanchan hina, manataq wawqen Manasés? Efraínwan tupaq hatarikuy qallarín tawa chunka pusaqniyuq kapítulopi, manaraq Jacob chunka iskay churinkunata saminchashaqtin. Chay tawa chunka pusaqniyuq kapítulopi Jacob ñawpaqta saminchan Joseppa iskay churinkunata. Manasés ñawpaq wachakuq kasqanrayku, Josep suyan churinkunapa ñawpaq saminchayninqa Manasésman chayananta, ichaqa Josep hatarirun Jacobpa Efraínta akllasqan contra.

Diospa akllakusqankunapa rantinpi Efraínpa qallariyninqa huk hatun mana kasukuyta qespichin; Efraínpa tukukuynintaq Levitico iskay chunka suqta nisqapi “qanchis kuti” chinkachisqa t’aqanakuy, 723 a.C. watamanta 1798 watakama. 723 a.C. watapi chunka ayllukunamanta hanaq suyu, Efraínpa qhapaq suyun, (Israel sutiuyqpas) Bibliamanta willakuy qhelqapi huk qhapaq suyu hina wañuymanta apaq ch’akiyta chaskirqan. Chay wañuymanta apaq ch’akiyqa huk pacha willakuypa qallariynin karqan, chaymi 1798 watapi papal atiywan chaypa qhapaq suyunpas wañuymanta apaq ch’akiyta chaskisqanwan tukurqan. Papal atiyqa 1798 watapi wañuymanta apaq ch’akiy chaskisqanqa Babiloniapa qhipa urmayninpa rikch’ayninmi, chay p’unchaykunapi hanaq llaqtapa qhapaqnin “tukukuyninman hamunqa, mana pipas yanapananpaq” nisqa hina Daniel chunka hukniyuq capítulo, tawa chunka pichqa versiculopi. Qhipa p’unchaykunapi Babiloniapa mana kasukuyninwan urmayninwanqa 1798 watapi papal atiyqa mana kasukuyninwan urmayninmi rikch’achisqa karqan; chayqa kutimanta 723 a.C. watapi Efraínpa qhapaq suyunpa (Israelpa) mana kasukuyninwan urmayninwanmi rikch’achisqa karqan; chaytataq Génesispa tukukuyninpi reqsichisqa hina Josépa taytanpa profétic inspirasionninta mana kasukusqanmi rikch’achirqan.

Efraínpa unancha kasqan hatariyuyninqa taytanpa (José) taytanman (Jacob) hatarikusqanwanmi qallarín. Chayqa tukukuypi chunka hanaq llaqtakunapa hatariyuyninmanmi pusamun, chaymantataq “qanchis kuti” nisqahinata Levitico iskay chunka suqta qillqapi rikuchisqa “ch’eqechiy”manmi chayan. Hanaq suyupa ch’eqechisqa kasqan pachapa iskay pachamanmi rakisqa kachkan. Hukninqa wata 538-pi tukukun, qatiqnin pachataq 1798-pi tukukun, llapantaq Apocalipsis qillqapi kamachiy tukukuy manaraq wichq’akuchkaptin kichasqa mensaje-manmi rikuchin. Chay mensajeqa Babiloniapa qhipa urmaynintam reqsichin. Efraínpa profético historianninpi sapa waymark-pi hatariyuy señalasqa kachkan. Hinallataq chunka kimsayuq discipulopa, Judas Iscarioteqa hatariyuyninpas. Kayqa iskay testigokunami chunka kimsata hatariyuypa símbolo kasqanta reqsichin. Ichaqa kay sagradu cheqaqkuna manam reqsikuyta atinkuchu, runa mana Adventismopa cimientonkunapi sayashaqtin, chay cimientokunaqa Millerpa tarisqan ñawpaq cheqaqpi hatarichisqa karqan, hinallataq Adventismo chinkachisqan ñawpaq cheqaqpipas.

Génesis paqta tukukuyninqa llaqa huk rikch’aq churasqakunawanmi hukllachasqa kachkan, ñuqanchik qhawarisqanchikkunawan. Tukuyta huñuspa nispaqa:

Qallariypi Hanaq Pachapi Tayta, Churi, Santo Espíritu nisqa kimsaq sapaqkuna qhawarirqanku hanaq pacha hinallataq kay pachapas Churimanta rurasqa kasqanta; payqa Simipas kasharqan. Simiqa Taytamanta runakunaman willakuq ñanman tukurqan, chaymantapas Simiqa sapan ñanmi runakuna Taytawan rimarinankupaq. Taytapa willakuyninqa Churimanta qorqasqa karqan angil Gabrielman, paymi Luciferpa rantinman churakurqan Luciferpa hanaq pachapi hatariyuynin qhipanpi. Gabrielqa k’anchayta, utaq willakuyta chaskin, hinaspan willaqman apachin; chay willaqqa ch’uya kamaqchasqa kaqmi, paymanmi churasqa kashan Taytamanta willakuyta urmasqa kamaqchasqa aylluman pasanampaq. Willaqman qosqa willakuyqa qillqasqa kanan, hinaspan runakunaman yachasqa apasqa kanan. Sapa chakinpi willakuy apaypiqa willakuyqa ch’uyam; chayraykun willaqkunaqa, urmasqa runa kaspapas, ch’uya kanan. Ch’uya willakuy urmasqa runakunaq makinman chayasqan pachapi, runakunaqa mana ch’uya makikuwan ch’uya willakuyta hap’inankupaq atiyta charinku. Chhaynaqa, ch’uya willakuypa k’anchayninqa iskaynintam

paqarichin: k'anchaytawan tutayatapas. Urmasqa runaq ayllunpi kaqkunaman willakuy chaskisqa kaptinqa, tukuy imata kamaq chay kikin kamaq atiyiniyuqmi kachkan, chaymi chay kaqta chaninchay. Willakuy apaypa qallariyninqa tukukuyninta rikuchin. Chayrayku, willakuy uyarisqa, ñawirisqa, hinaspa waqaychasqa kaptinqa, chay willakuyqa urmasqa runakunata Churipa rikch'ayninman musuqman rurarin.

Kusisqañam kay profeciapa siminkunata ñawiriq, uyariqkuna, chaypi qillqasqa kaqkunata waqaychaqkunapas; pachaqa qayllañam kachkan. Apocalipsis 1:3.

Juanmi rikuchin urmasqa runakunay kayninta “qhipa p'unchaykuna”pi, tapuykuy taripaypi, qhipankumanta huk simita uyarispanku kutirimunku ñawpaqman pushaq willayta chaskinankupa. Mayqenkunachus chay willayta chaskinku hinaspa mana kawsayninkupa huk rak'iyinllatachu ruwanku, aswanpas sapaq kawsayninkuta ruwanku, chayllapim chaypachataq chaninchasqa kanku. Chaninchasqa kayqa ch'uya kayman tukusqa kaymi. Taytamanta kachamusqa willayta ñawirispa uyarinankukama kaqkuna, chay willayta chaskispanku ch'uya ruwasqa kaptinku, chayqa willay ukhupi kaq kamachiq atiyinwanmi. Chay kamachiq atiyimi runakunata chaninchay llamk'anata hunt'an, runakuna Abraham hina ñiptinku. Chay willayqa yachachin kutiriyta hinaspa qhipapi kaq simita uyarinata, mayqinchus ñawpaq ñankunaman pushaq, chaykunaraq cimientopi kaq chiqaqkunam. Chay willaymi paykunata llapa chiqaqman pushan, hinaspa ñawpaq ñankunata purispankuqa, chaninchasqakunapa ñannintam purichkanku.

Ichaga runaq ñanninmi k'anchariq achki hina, aswan-aswanraq k'anchan hunt'asqa p'unchaykama. Mana allin runakunay ñannintaq tutayaq hina: mana yachankuchu imapi urmanankuta. Churiy, simiykunata uyariy; ninaykunaman rinriykita qayllachiy. Ama ñawiykimanta karunchakuchunchu; sonqoykipi chawpinpi waqaychay. Paykunaraq kawsaymi tarikuqkunapaq, hinaspa hampimi llapan aychanpaq. Sonqoykita llapa qhawaq kaywan waqaychay; imaraykuchus chaymantam kawsay paqarin. Q'enqo simita qarqay, hinaspa millay rimaykunata karuman churay. Ñawiykikunaraq chiqanta qhawachun, phichqaykiñataq ñawpaqman chiqanta qhawachun. Chakiykita ñanninta yuyayman churay, hinaspa llapa puriyniykikuna takyasqa kachun. Ama paña laduyman, ama llug'i laduymanpas muyuychu: chakiykita mana allinmanta karunchay. Proverbios 4:18–27.

Kay mensajepi qhisqichisqakunaraq wiñay-wiñay yapakuspa achikyayta rikuchiq ñanpi purinku; ichaga chay kikin achikyaymi mana allinkunapa ñanninta astawan tutayachin. Achikyayqa tutamanta t'aqan. Qallariypi “kachun achikyay” nispa kamachiq kamaq atiyiniyoqqa, tukukuypi runakunapi kikin ruwayta ruwan, imaynachus qallariypi achikyayqa ruwarqan hina. Qepanta kachka simita uyariyta mana munaspa, chayrayku tutayasqa ñanta akllaqkunaraq Paypa Siminpi “mitk'akunku”; imaraykuchus cimientopi rumipi, ñawpaqmanta yachasqa mallkisqa rumipi mitk'akunku. Chay simiqa Alpha y Omega nisqanmi; hinaspa qhisqichisqakuna chay simikunata uyarispa sonqonkuta chay simikunaman kallpachinku chayqa, chay simikunata sonqonkupa chawpinpi waqaychanku, imaraykuchus Alpha y Omegami sonqonkuta taytakunaman kutichin, (ñawpaq pacha) hinaspa taytakunapa sonqonkunaraq tukukuymen rikuchin.

Chiqap runakunay ñanninqa chiqap kasqa kananmi: qan, aswan chiqap kaq, chiqap runakunay ñanninta tupunki. Arí, Señor, kamachikuykikunapa ñannimpiqa qanrayku suyasqayku;

sunquykupa munayninqa sutiypaqmi, yuyarinaykipaqmi. Tutapiqa alma-ywanmi munarqayki; arí, ukhuynipi kaq espirituwanmi tutamanta maskhaykusqayki; kay pachapi kamachikuykikuna kaptinqa, kay pachapi tiyaqkunaqa chiqap kayta yachaqaqunku. Isaías 26:7–9.

Diosqa tupachin, icha juzgan, cheqaq ñanninta puriqkunata, chaytataq ruwan “qhepa p’unchaykunapi” kay allpapi juicionkuna kashaqtin. Cheqaqkunaqa kanku Señorpaq suyaqkuna, chunka doncella-kunamanta rimaypi suyay tiempo hunt’akuyninman hina. Yachay aswan yapayman wiñaq ñanninta puriqkunapa munayninqa, Diospa sutinta, paypa caracterninta aswan-aswan hatunmanta entiendenanpaqmi. Señorninkuta suyaqkunaqa kanku qhipa amonestación willakuyta willaqkuna, paykunaqa “Midnight Cry” nisqata willaqkuna kasqankurayku; chayqa sut’inmi Apocalipsis chunka pusaqniyuqpa ñawpaq ukhu mensaje-nin, iskay kaq hawa, hawaman willakuq mensaje nisqawan qatiq.

Kaykunata qhepantaq huknin angelta rikurqani hanaq pachamanta uraykamushaqta, hatun atiyuniyuqta; hinallataq kay pacha paypa k’anchayninwan achikyachisqa karqa. Hinaptin kallpawan sinchi qapariyninwan waqyarirqa, nispa: Babilonia hatun llaqtam urman, urmanña, supaykunapa tiyakunankuman tukusqa, sapa millay espiritupa waqaychananman, sapa mana ch’uya cheqnikusqa p’iskupa wichq’asqa wasinmanpas. Llapa nacionkunammi paypa waqllikuyninpa phiñakuynin vinonta upyasqaku; kay pachapa reykunanpas paywan waqllikurqaku; kay pachapa rantikuqkunapas paypa misk’i qhapaq kayninpa achka kayninwan qhapaqyarqaku. Hinaspataq huknin simita uyariqani hanaq pachamanta, nispa: Lloqsiychis paymanta, llaqtay, ama huchankunapi rakinakuychispaq, amataq muchuyninkunamanta chaskiychispaq. Apocalipsis 18:1–4.

Apocalipsis chunka pusaqniyuq angelmi 11 ñiqin setiembre killapi, 2001 watapi uraykamuspa, Qanchis p’unchaw samana Adventista iglesiata qhipa qayakuyninta ñawpaq ñankunaman kutirinanpaq mana chaskirqachu. Chaymantataq, Estados Unidos llaqtapi cheqaq protestantismopa waqrantaña mana karqanchu. Chay pachamantapacham huk suyaychasqa pruebapa ruraynin qallarikurqa, chay kallpayoq rimaypa willakuyninta apayta akllaspa mikhuyta munarqakuqkunapaq, imaynachus Juanniyoq rikuchisqan hina, Apocalipsis chunka niyuq angelmi Adventismopa qallariyninpi, 11 ñiqin agostopi, 1840 watapi uraykamurqa. Chay espíritu llaqtataq, ñawpaq angelpa willakuynin hich’asqa kaptin, cheqaq protestantismopa llikllanta hap’iq, chaymantataq Adventismopa qallariyninpi apostata protestantismopa sarunanpi purirqa.

Chayqaqmi cheqaq Protestante waqraqa qorikusqa karqan paykunaman, pisi libropi willakuyta chaskiqkunaman, angelpa makinpi kashaq, Apocalipsis chunka kaqpi. 1840 watamanta 1844 watakama Adventismopa qallariyninpi kaq prueba rurayqa sut’incham Adventismopa tukuyinpi kaq huk prueba rurayta, 2001 wata, septiembre 11 p’unchawmanta Estados Unidospi domingo ley kanan kama. Ñawpaq historiapi, 1840 watamanta 1844 watakama, hinallataq 2001 wata, septiembre 11 p’unchawpi qallarisqa prueba ruraypi, señalan huk dispensacional tikrayta ñawpaq creyente ayllumanta, mayqinkuna Protestantismopa manto-ninta apaqkuna karqanku, musuq creyente aylluman, mayqinkuna cheqaq Protestantismopa manto-ninta hap’inku.

Aswanmi qhawarisqanchikpaq aswan ancha importaqui chay historiapi huk llakikuy kasqan, chaymi suyasqa pacha qallariyninta señalachin. Chay pachapi ñiñkuna Señorninkuta suyananku, chay pacha tukukun chawpi tuta qapariy willakuynin kichasqa kashaqtin. Chay pruebakuy ruwana, Adventismo qallariyninpi, Chawpi Tuta Qapariy willakuy 1844 watapi octubre 22 punchawpi tukukuptin, tukukapun. Tukuy pacha qhepa kaq pruebakuy ruwanaqa, Juanwan rikuchisqa kaqkunapaq, Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiypi tukukun. Chay chawpi tuta qapariy willakuy, tukuy pacha qhepanpi, qallariyninpi hina tukukunqa, hinaspa Adventismo qallariyninpi Chawpi Tuta Qapariy willakuymi pruebakuy ruwana tukukuyninmanta ñawpaqta kichasqa karqan. Qallariyninpi kaq Chawpi Tuta Qapariy willakuymi kunan tukuy pacha qhepanpi kichasqa kashan.

Chaninchasqa yuyaysapa sipaskunaqa Dioswan rimayman yaykunku, mana allin mana yuyaysapa sipaskuna wañuypa rimayninman yaykuptinku.

Paykunamanmi nispaq: Kaymi samay, chaywanmi sayk'usqakunata samachinkichik; kaymi kachariy, musuqchasqa kallpachakuy. Ichaqa mana uyariyta munaqankuchu. Chaymi Señorpa simin paykunaman karqa: kamachiy hawan kamachiy, kamachiy hawan kamachiy; siq'i hawan siq'i, siq'i hawan siq'i; kaypi aslla, chaypipas aslla; hinaptin rinqaku, qhipaman urmaq, p'arikuy, toqllaman urmaq, hinaspa hap'isqa kaypaq. Chayrayku, uyariychik Señorpa siminta, asipayaq runakuna, Jerusalén llaqtapi kay llaqtata kamachiqkuna. Ichaqa qankuna nirqankichikmi: Wañuywan rimaqankuyta ruwasqayku, uku pacha wanusqakuna kasqankuwanpas allinchasqa kashanchik; phuyu hina llusqsimuq muchuy pasaqtinpas, manam ñuqaykuman chayamunqachu; llullakuytam pakakunayku rurakusqayku, pantasqa rimay ukhupim pakakusqayku. Chayrayku Señor Dios ninmi: Qhawariychik, Sionpi huk rumita churani cimientopaq, pruebasqa rumita, ancha chanin esquiná rumita, takyaq cimientota; pipas paypi ñiñqqa manam usqhayllamanta qispiyta maskhanqachu. Isaías 28:12–16.

Justificasqa runakuna chawpi tuta Qapariyninpa santu willakuyninta iglesiaman apanku; chaymanta qhipamanqa iskay kaq vozninpa willakuyninta willakunku, runakunata Babiloniamanta llusqichispa.

Chhaynaqa, kay qhipa llamk'aypi, pacha llapanman willayta qunaykipaq, ishkaq sut'i qayaykuna iglesiakunaman ruwakunku. Iskay ñiqin angelpa willakuyninqa kaymi: “Babiloniaqa urmamunña, urmamunña, chay hatun llaqtam, paymi llaqa nacionkunata upyachirqa qharichakusqa phiñakuyninpa vinonta.” Hinaspataq kimsay ñiqin angelpa willakuyninpa kallpayoq qapariyninpi, hanaq pachamanta huk simi uyarikun, nispa: “Lloqsiychis paymanta, ñuqaqa runaykuna, ama huchankunapi participaqpuna kaychispaq, amataq muchuyninkunatapas chaskiychispaqchu. Huchankunaqa hanaq pachakama chayarqunñam, Diosñataq mana allin ruwayninkunata yuyarirqañam.” Review and Herald, December 6, 1892.

Babiloniamanta llusqsimuspa chaninnaq ñanta puriqkunaman huñukuqkunaqa hanaq pusaq sutipi sut'ichasqa bautismopa yakuwanmi qatinqapi chaskisqa kanku. Justificasqakunaqa, Patmospi Juanman apachisqa willakuyta kunan uyariqkuna kaptinpas, icha chay qhepaman Babiloniamanta qayasqa kaptinpas, llapallankum K'uychi Espíritu Santo chaskisqankuwanmi justificasqa kanku. Chay Espíritu Santopa divinidadninwan runapa humanidadninwan huñunakuyqa hunt'asqa karqa,

Cristoq runa kayta hapisqanpi rikuchisqa hina, huk ejemplota hina churakusqa kasqanman hina. Pachak tawa chunka tawañiyuq waranqakunaqa iskay testigokunapi sut'ichasqa karqaku, Jacobpa chunka iskay churinkunapiwan, chunka iskay discipulonkuna piwan. Mana allinkunaqa chunka kimsayuy aylluwan chunka kimsayuy discipulowanmi sut'ichasqa kanku. Iskay “chunka kimsayuy” nisqakunaqa mayqin ejemplopipas Diospaq sacerdotekuna kananpaq qayasqa karqaku, chay qayasqanta mana chaskiqkunaqa Esaúwanmi sut'ichasqa kanku, sullk'a wawqen Jacobtaq chay qayasqata chaskiqkunata sut'ichan. Esaúwan Jacobwanmi kay pachapa tukukuyninpi Laodiceapi qanchis p'unchaw Adventistakunata sut'ichanku. Huk claseqa profetapa qillqasqanpi apachisqa santo willakuyta chaskin, Israelman tukuspa tikrasqa kananpaq; Esaútaq sutinta waqaychan.

Chayqa usqhayqaqa aswan achka kaqmi kay isqon siq'ipi Alpha y Omega nisqapi, imaraykuchus kayqa Diospa Simiyninpi qallariykunapaq tukukuyninkunapaq pisilla huñusqa willakuylla karqan.

Isqon ñiqikuna historiamanta, qallariykunamanta iskay kaqmanta hamuqkama proféticota historiakunata rikuchispa. Kay isqon proféticota siq'ikuna, qallariyninkunawan tukukuyninkunawan, llaqpaq kuska tinkisqa kanku Apocalipsis libro, capítulo hukpa kimsa ñawpaq versículonkuna-man. Chay kimsa versículokuna riqsichinku Jesucristoq Revelacionninta, hinallataq gracia p'unchaw tukunanpaq manaraq wichq'akuspa kicharisqa kaqta, Diospa kamaq atiyinpa rikch'aynin kasqanta. ¿Ima huk atiytaq atirqan chayhina sasa, ancha awasqa, huk testimoniota hukwan watasqa willakuyniyuqta ruwariyta, achka testigokunamanta, paykuna testimoniota qosqanku Moisésqa p'unchawninmanta Juan Reveladorpa p'unchawninkama?

Usut'aykiqa urquy, kayqa allin churasqa allpami.